

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року**

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

Strategies and Creativity: Selected papers from the 9th International Conference on Translation and Interpreting, Pague, September 1995, pp. 201-207.

МАКСИМ Оксана Анатоліївна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Ключові слова. креативність, розвиток креативності, іноземна мова, вища освіта, здобувачі вищої освіти, особистісний розвиток, інноваційне навчання, комунікативна компетентність, педагогічні технології, освітні технології.

Анотація. У тезах розглядаються психолого-педагогічні механізми розвитку креативності здобувачів вищої освіти під час вивчення іноземної мови. Проаналізовано сучасні освітні стратегії, методи та підходи, спрямовані на стимулювання творчого потенціалу здобувачів. Визначено психологічні умови та педагогічні технології, що сприяють формуванню креативності в іншомовному освітньому середовищі.

Актуальність дослідження. Розвиток креативності є ключовим напрямком сучасної вищої освіти, особливо в контексті викладання іноземних мов. Трансформація освітнього середовища вимагає формування творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, здатних до нестандартного мислення та інноваційної діяльності. Актуальність дослідження виражена об'єктивною потребою суспільства в креативних фахівцях та традиційними репродуктивними методами навчання і потенціалом іноземної мови як засобу розвитку креативності.

Сутність наукового дослідження. Сучасна система вищої освіти перебуває у стані постійних трансформацій, що вимагає від майбутніх фахівців не лише глибоких професійних знань, але й високого рівня креативності, здатності до нестандартного мислення та інноваційної діяльності. Особливого значення набуває проблема розвитку креативного потенціалу здобувачів вищої освіти у контексті вивчення іноземної мови, яка виступає потужним інструментом міжкультурної комунікації та особистісного розвитку.

У сучасному глобалізованому світі креативність стає ключовою компетентністю фахівця, яка визначає його здатність до інноваційної діяльності та професійної адаптації. Викладання іноземної мови має унікальний потенціал для розвитку креативного мислення, оскільки передбачає постійне подолання комунікативних бар'єрів, міжкультурну взаємодію та нестандартні способи вираження думки.

Сучасна парадигма вищої освіти орієнтована на розвиток творчої особистості, здатної генерувати інноваційні ідеї та ефективно вирішувати складні професійні завдання.

Психолого-педагогічні аспекти розвитку креативності включають, як мотиваційний компонент: створення освітнього середовища, яке заохочує творчу самореалізацію здобувачів вищої освіти через комунікативні завдання, проєктну діяльність та індивідуальні траєкторії навчання, так і когнітивний розвиток: застосування активних та інтерактивних методів навчання, що стимулюють нестандартне мислення, зокрема:

- mind mapping;
- відеоблогінг, подкаст-студії, сторітелінг;
- віртуальні мультикультурні зустрічі, дебати;
- кейс-методи іншомовної комунікації;
- креативні мовленнєві завдання, креативне перекладацтво;
- метод «мозкового штурму» іноземною мовою, Brainwriting;
- презентації іноземною мовою;
- проблемне навчання з використанням іноземної мови;
- проєктне навчання з міжкультурним компонентом;
- рольові ігри, імпровізації, театралізовані постановки іноземною мовою;
- участь у міжнародних мовних конкурсах;
- формування рефлексивного мислення через аналіз помилок та творчі дискусії.

Вплив цифрових технологій на розвиток креативності у процесі вивчення іноземної мови – це використання мультимедійних ресурсів, штучного інтелекту й онлайн-платформ для стимулювання творчості та інтеграція соціальних мереж і блогів як інструментів для розвитку креативного письма та комунікації.

Креативність розглядається як інтегральна властивість особистості, що включає здатність до генерування оригінальних ідей, нестандартного мислення та продуктивного розв'язання навчальних і професійних завдань, тому особистісними чинниками креативності є: формування впевненості у собі, подолання мовного бар'єра та розвиток емоційного інтелекту.

Педагогічні технології підтримки креативності у процесі викладання іноземної мови – індивідуальний підхід, діалогічне навчання, створення ситуацій успіху та рефлексивне оцінювання.

Маємо відзначити роль викладача у розвитку креативності здобувачів у процесі викладання іноземної мови як фасилітатора та наставника, що сприяє розкриттю потенціалу здобувачів. Та використання ним практичних підходів до оцінювання креативності здобувачів вищої освіти, зокрема, альтернативних форм оцінювання: портфолію, презентацій, творчих проєктів та самооцінювання і взаємооцінювання як інструментів розвитку критичного мислення та творчої рефлексії.

Висновки. Розвиток креативності в процесі викладання іноземної мови є важливим завданням сучасної вищої освіти. Інноваційні підходи до навчання сприяють не лише засвоєнню мовного матеріалу, а й формуванню навичок критичного та креативного мислення, необхідних у професійній діяльності.

Розвиток креативності здобувачів вищої освіти у процесі викладання іноземної мови є складним, багатоаспектним процесом, що потребує комплексного психолого-педагогічного підходу, впровадження інноваційних освітніх технологій та створення сприятливого креативного середовища. Розвиток креативності потребує: системного міждисциплінарного підходу, впровадження інноваційних освітніх технологій, створення сприятливого креативного середовища.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у розробці комплексних методик діагностики та розвитку креативного потенціалу здобувачів вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Зязюн І. А. Креативна освіта в системі професійної підготовки. Київ : Освіта, 2021. 215 с.
2. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність : підручник. Київ : СПД Богдан А. М., 2022. 376 с.
3. Максименко С. Д. Генеза здійснення особистості : монографія. Київ : Вид-во ТОВ «КММ», 2021. 456 с.
4. Пономарьова О. М. Педагогічні умови розвитку креативності студентів. Харків : ХНУ, 2020. 180 с.
5. Чиксентміхайї М. Креативність : потік і психологія відкриттів. Київ : Кар'єра Прес, 2021. 528 с.
6. Cropley A. J. Creativity in Education and Learning. London : Routledge, 2020. 256 p.
7. Gardner H. Multiple Intelligences : New Horizons in Theory and Practice. New York : Basic Books, 2021. 320 p.
8. Robinson K. Out of Our Minds : Learning to be Creative. Chichester : Capstone, 2022. 288 p.
9. Robinson K. Out of Our Minds : The Power of Being Creative. London : Capstone, 2020. 296 p.

КРАМСЬКА Зоя Михайлівна Діяльності майбутнього вчителя початкової школи	252
КРИВДА Вікторія Ігорівна Роль викладача закладу вищої освіти в розвитку креативного мислення здобувача	258
КУЧЕРЕНКО Микола Петрович Креативність у вищій медичній освіті: шлях до формування інноваційного потенціалу та професійного зростання майбутніх медиків	259
КУШНЄРЬОВА Марина Олександрівна Формування креативного мислення здобувачів освіти під час навчання іноземної мови	263
ЛЕОНОВА Вероніка Іванівна Технологія реалізації ігрової роботи з «дітьми вулиці»	265
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Педагогічний коучинг як засіб інтенсифікації розвитку креативного потенціалу здобувачів освіти	270
ЛИГОЦЬКИЙ Дмитро Ігорович Розвиток креативності як ресурс інноваційного потенціалу в спорті	275
LISONOR Alla Formation Of An Innovative Thinking Style In Future Designers Through Project-Based Learning	279
ЛИТОВЧЕНКО Ольга Василівна Креативність як ключ до успішної логопедичної корекції	281
ЛЮБИМОВА Світлана Анатоліївна Креативність у перекладі поезії	286
МАКСИМ Оксана Анатоліївна Психолого-педагогічні аспекти розвитку креативності здобувачів вищої освіти у процесі викладання іноземної мови	288
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНИЧ Наталія Миколаївна Розвиток креативних здібностей здобувачів вищої освіти в коворкінг середовищі	291
МАРУЩАК Ярослав Сергійович Інноваційний ретроспективний підхід у викладанні історії України: від сучасності до Київської Русі	296
МАСЛЕННИКОВ Дмитро Ігорович Формування креативності студентів у процесі вивчення вищої математики	298
МАТВІЄНКІВ Ольга Степанівна Розвиток креативності студентів у процесі вивчення іноземної мови (англійської) в закладах вищої освіти	301
MEISH Yuliia The Impact Of Teaching Mathematical Disciplines To Technical Specialty Students On The Development Of Creativity Of Skilled Professionals	304
МОВЧАН Валентина Іванівна Інтерпретація творів мистецтва як засіб розвитку креативного мислення майбутніх учителів початкових класів	308
МОРГУН Олександра Олександрівна Розвиток креативності у підготовці перекладачів англійської та китайської мов: психолого-педагогічні аспекти інноваційного підходу	310